

ВІДГУК

рецензента Юмрукуз Анастасії Анатоліївни, кандидата філологічних наук, доцента, доцента кафедри германських і східних мов та методики їх навчання

Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К.Д. Ушинського, про дисертацію Андрія Бошкова «Англійськомовна вербалізація концепту «pandemic» у науковому та масмедійному дискурсах», подану на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 035 Філологія галузі знань 03 Гуманітарні науки.

(Одеса, 2026)

Актуальність теми дослідження «Англійськомовна вербалізація концепту «pandemic» у науковому та масмедійному дискурсах» зумовлена необхідністю комплексного вивчення багаторівневої ментальної структури концепту (понятійного та образно-ціннісного компонентів). Проблема вивчення концепту «pandemic» як глобального соціального та медичного явища залишається однією з найбільш актуальних у сучасному мовознавстві, зокрема в межах когнітивної лінгвістики та дискурсології.

Автор дисертаційного дослідження крізь власну наукову позицію виводить на передній план проблему англійськомовної вербалізації концепту «pandemic» у науковому та масмедійному дискурсах, зокрема засобів вербалізації його ментальної структури та їхнього зіставлення у різних типах дискурсу. Ця проблема набуває в рецензованій дисертації оригінального висвітлення, а відтак стає предметом наукової дискусії.

Наукова новизна результатів дисертації (теоретичних та/або експериментальних) Бошкова Андрія Валерійовича «Англійськомовна вербалізація концепту «pandemic» у науковому та масмедійному дискурсах» відбита в таких його результатах й положеннях: акценті на особливостях його експлікації у науковій та наївній картинах світу; здійсненні лексикографічного аналізу дефініцій лексеми «pandemic» у тлумачних та

галузевих словниках та виявленні змістових конститuentів концепту; визначенні структури концепту «pandemic» з її понятійним, образним та ціннісними компонентами; виокремленні, аналізі та порівнянні засобів вербалізації концепту «pandemic» у науковому та масмедійному дискурсах.

Теоретичне і практичне значення результатів дисертації.

Отримані дисертантом результати дослідження безперечно мають науково-теоретичне та практичне значення, оскільки вони можуть бути використані як у теоретичній (для подальшого розвитку положень когнітивної лінгвістики, зокрема в аспекті вивчення медичних концептів та їхньої специфічної репрезентації у різних типах дискурсу (науковому та масмедійному) так і прикладній сферах (зокрема у можливості викладання лексикології англійської мови, теорії та методики мовного аналізу; у лексикографічній практиці для уточнення та доповнення сучасних словників англійської мови новими лексичними одиницями та значеннями; під час розробки спецкурсів із когнітивної лінгвістики, теорії міжкультурної комунікації та лінгвістичного аналізу художнього тексту).

Рівень виконання поставленого наукового завдання та оволодіння здобувачем методологією наукової діяльності.

Дисертація Бошкова Андрія Валерійовича «Англійськомовна вербалізація концепту «pandemic» у науковому та масмедійному дискурсах» засвідчує високий рівень володіння здобувачем теоретичним матеріалом дослідження та його практичним аналізом, демонструє вміння дисертанта доцільно застосовувати методологічний інструментарій під час аналізу практичного матеріалу та його наукової інтерпретації. Для дослідження англійськомовної вербалізації концепту «pandemic» у науковому та масмедійному дискурсах дисертантом було обрано широке коло методів – від загальнонаукових до спеціальних, зокрема: дефініційний аналіз словникових одиниць, компонентний аналіз семантики лексем, концептуальний аналіз, контекстуальний аналіз, метод когнітивної інтерпретації. Узагальнення словникових дефініцій ключової лексики-репрезентанта та залучення

компонентного аналізу семантики лексем дозволило виокремити змістові конституенти концепту «pandemic». Контекстуальний аналіз та метод когнітивної інтерпретації дали змогу визначити основні контексти вживання концептуальних ознак та здійснити їх інтерпретацію у свідомості представників масмедіа та фахівців галузі науки. Застосування Бошковим Андрієм Валерійовичем комплексного лінгвокогнітивного підходу до аналізу англійськомовного матеріалу засвідчує високий рівень теоретичної підготовки автора, підтверджує тенденцію до впровадження актуальних методологічних стратегій у сучасній філології, що дозволило дисертанту не лише систематизувати мовні засоби об'єктивізації концепту «pandemic», а й виокремити та описати відповідні ментальні образи в науковому та масмедійному дискурсах.

Апробація результатів дисертації. Повнота викладу основних результатів дисертації у наукових публікаціях обумовлюється апробацією основних положень та результатів дослідження на 7 всеукраїнських та міжнародних науково-практичних конференціях, а саме: «World science: problems, prospects and innovations» (м. Торонто, Канада, 2021), «Innovations and prospects of world science» (м. Ванкувер, Канада, 2021), «Актуальні проблеми сучасної філології та методики викладання іноземних мов» (м.Одеса, 2022), «Modern methods of applying scientific theories» (м. Лісабон, Португалія, 2023), «Сучасна лінгвістика в аспекті перекладознавства та міжкультурної комунікації» (м. Львів, 2023), «Актуальні проблеми філології і професійної підготовки фахівців у полікультурному просторі» (м. Одеса, 2024), «Пріоритетні завдання філологічних наук на сучасному етапі» (м.Чернігів, 2024).

Повнота викладу матеріалів наукової розвідки забезпечена 6 статтями, опублікованими у фахових виданнях України категорій Б з мовознавства. Зміст публікацій повною мірою висвітлює основні етапи дослідження: від лексикографічного аналізу ключової лексеми-репрезентанта концепту «pandemic» до опису засобів його вербалізації у відповідних типах дискурсу.

Структура та зміст дисертації, її самостійність, завершеність, відповідність вимогам щодо оформлення й обсягу.

Дисертація Бошкова Андрія Валерійовича має необхідний обсяг, оформлена відповідно до чинних вимог, встановлених до робіт такого рівня, логічно структурована та відбиває послідовність і логіку мислення автора. Основний зміст дисертації висвітлено у трьох розділах. Робота складається із вступу, трьох розділів, висновків до кожного розділу, загальних висновків, списку використаних джерел. Висновки до дисертаційного дослідження повною мірою відповідають поставленим завданням, систематизують основні результати дослідження і відповідно висвітлені у оприлюдненій анотації. Зміст анотації відображає основні положення та висновки наукової роботи, логіку наукового пошуку, результати проведеного дослідження та їх обґрунтованість.

Дисертаційне дослідження загалом відповідає чинним вимогам, не містить критичних недоліків та зауважень.

Дотримання академічної доброчесності у дисертації та наукових публікаціях. Відсутність (наявність) академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації.

Аналіз тексту дисертації та наукові публікації Андрія Бошкова свідчать про дотримання дисертантом основних вимог академічної доброчесності. В роботі не виявлено ознак академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації. Текст містить належні покликання на використані джерела, ідеї та концепції інших науковців, що підтверджує самостійність виконання проведеного дослідження.

Дискусійні положення та зауваження до дисертації.

Водночас, незважаючи на загальний високий рівень виконання наукового дослідження, праця А.В. Бошкова містить певні дискусійні положення та зауваження, які не впливають на загальну позитивну оцінку роботи:

1. Дисертант використовує для аналізу фактичний матеріал, зокрема англійськомовні статті, опубліковані за період з лютого 2020 року по січень 2023 року. Хотілося б почути аргументацію щодо вибору саме такого кінцевого періоду (січень 2023 року), та чи простежується, на думку автора, трансформація змісту концепту «pandemic» у 2024-2025 роках через перехід пандемії у статус епідемії?

2. У дослідженні детально проаналізовано засоби вербалізації концепту «pandemic» в науковому та масмедійному дискурсах. Було б цікаво уточнити, чи виявлено в ході дослідження специфічні лексичні одиниці, які простежуються виключно у науковому дискурсі, але майже не репрезентовані у масмедійному під час опису пандемічних процесів.

Загальний висновок про рівень набуття здобувачем теоретичних знань, відповідних умінь, навичок та компетентностей.

Дисертаційна робота Бошкова Андрія Валерійовича є завершеною самостійною працею, яка фокусується на вирішенні актуальної лінгвістичної проблеми. Ступінь наукової новизни дослідження, його актуальність, достовірність результатів, оригінальність наукових підходів та рівень обґрунтованості висновків свідчать про те, що здобувач оволодів методологією проведення наукового дослідження та набув необхідних компетентностей.

Дисертація А.В. Бошкова є вагомим внеском у когнітивну лінгвістику, дискурсологію та концептологію.

Загальна оцінка дисертації і наукових публікацій щодо їхнього наукового рівня з урахуванням дотримання академічної доброчесності та щодо відповідності вимогам.

Рецензована дисертація Андрія Бошкова на тему «Англійськомовна вербалізація концепту «pandemic» у науковому та масмедійному дискурсах за змістом, обсягом та рівнем виконання повністю відповідає чинним вимогам п. п. 6, 7, 8, 11 «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої

освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженому Постановою Кабінету Міністрів України від 14 січня 2022 року №44 (зі змінами, внесеними згідно з Постановою Кабінету Міністрів України №431 від 21.03.2022 р.), а її автор – Бошков Андрій Валерійович – заслуговує на присудження ступеня доктора філософії зі спеціальності 035 Філологія за спеціалізацією – германські мови та літератури (переклад включно).

кандидат філологічних наук, доцент,
завідувач кафедри германських і східних
мов та методики їх навчання
Державного закладу «Південноукраїнський
національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»

А.А. Юмрукуз